

**Силабус курсу
«ІСТОРІЯ ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА (за видами)»**

**Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«Інструментальне виконавство (за видами)»
Роки навчання: I, II
Семестри: I, II, III
Кількість кредитів: 8
Мова викладання: українська**

Керівник курсу ОК 20

«Історія виконавського мистецтва (за видами)»

Косенко Павло Борисович

Доцент, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

Контактна інформація: kosenko.pablo@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

• **Прореквізити дисципліни:**

Середня спеціалізована музична освіта або диплом фахового молодшого бакалавра.

Обов'язкове попереднє вивчення сольфеджіо, музичної літератури та музичного інструменту за (видом).

• **Постреквізити дисципліни:**

- ОК 19 Спеціальний інструмент (за видами)
- ОК 26 Концертмейстерський клас
- ОК 27 Камерний ансамбль
- ОК 29 Оркестровий клас

Характеристика дисципліни

Призначення навчальної дисципліни: ОК 20 «Історія виконавського мистецтва (за видами)» належить до циклу дисциплін фахової спеціальної підготовки. Її призначення – надання здобувачам системних знань у галузі історико-філософських, соціокультурних, жанрово-стильових, компаративних, біографічних, художньо-естетичних процесів, що відбувалися з виконавським мистецтвом починаючи з витоків до сьогодення; здобуття фіксованих, практичних та теоретичних відомостей з історії виконавства, та отримання сталих слухових орієнтирів, що ілюструють високий рівень виконавського мистецтва; формування чітких меж епох, стилів, жанрових особливостей розвитку виконавства; вивчення та засвоєння основних технологічних та художньо-інтерпретаторських прийомів музичного мистецтва.

Завданням навчальної дисципліни є:

- систематизація історичних, теоретичних та практично-виконавських знань та процесів, що відбувались впродовж існування виконавського мистецтва;
- виховання високопрофесійного спеціаліста в галузі музичного мистецтва;
- комплексна підготовка з урахуванням конкурентоспроможності оточення та застосування отриманих компетенцій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Історія виконавського мистецтва (за видами)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК 2, 3, 5, 8; СК 4, 5, 9, 12.

ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3 Здатність до абстрактного мислення , аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Історія виконавського мистецтва (за видами)» ОК 20 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Метою навчальної дисципліни «Історія виконавського мистецтва (за видами)» є:

- систематизація знань у галузі історико-філософських, соціокультурних, жанрово-стильових, компаративних, біографічних, художньо-естетичних процесів, що відбувалися з виконавським мистецтвом починаючи з витоків до сьогодення;
- отримання теоретичних відомостей з історії виконавства та слухових орієнтирів, що ілюструють еталонні зразки виконавського мистецтва в межах певної стилістики чи жанрової приналежності музичних творів;
- усвідомлення та засвоєння основних технологічних та художньо-інтерпретаторських прийомів музичного мистецтва задля практичного підвищення рівня виконавської майстерності.

Зміст і структура курсу

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	разом	аудиторні	самостійні	разом	аудиторні	самостійні
І рік навчання						
МОДУЛЬ 1.						
Змістовний модуль 1. Вступ. Розвиток музичного виконавства від стародавніх часів до епохи Середньовіччя.						
Тема 1. Мета і завдання курсу. Функції музично-виконавського мистецтва. Класифікація музичних інструментів.	4	2	2	4	1	3
Тема 2. Музичне виконавство у культурах народів Стародавнього світу.	4	2	2	4	1	3
Тема 3. Музично-виконавське мистецтво Античності.	8	4	4	8	1	7
Тема 4. Зародження музичного виконавства в Арабських країнах доісламського і раннього ісламського	4	2	2	4	1	3

періоду.						
Тема 5. Музично-виконавське мистецтво в епоху Середньовіччя.	10	6	4	10	1	9
Змістовний модуль 2. Трансформація традицій музичного виконавства – від Відродження до Бароко.						
Тема 6. Музично-виконавське мистецтво в епоху Відродження – загальна характеристика.	3	2	1	3	1	2
Тема 7. Національні композиторські школи доби Відродження та їх вплив на формування традицій музичного виконавства.	4	2	2	4	1	3
Тема 8. Характеристика музичного інструментарію епохи Відродження.	4	2	2	4		4
Тема 9. Бароко – загальна характеристика епохи, важливі риси музичної естетики.	4	2	2	3	1	3
Тема 10. Вплив оперного та інших музично-драматичних жанрів на виконавське мистецтво. Вдосконалення музичного інструментарію. Формування традицій ансамблевої та оркестрово-виконавської культури.	3	2	1	3	1	2
Тема 11. Основні напрямки і тенденції в органній та клавірній музиці.	4	2	2	4		4
Тема 12. Розвиток виконавства на струнно-смічкових інструментах.	4	2	2	4		4
Тема 13. Творчість Й.С. Баха, як вершина музичного бароко.	4	2	2	4	1	3
Разом:	60	32	28	60	10	50
МОДУЛЬ 2.						
Змістовний модуль 1. Розвиток музичного виконавства в епоху Класицизму						
Тема 14. Вплив гомофонно-гармонічного стилю на розвиток музично-виконавської культури. Галантний стиль (рококо) як антитеза бароко. Північно-германська та Мангеймська школи.	5	2	3	5	1	4
Тема 15. Італійська та Французька	5	2	3	5		5

опери в епоху Просвітництва. Реформа К.Глюка.						
Тема 16. Нові стильові тенденції у творчості Й. Гайдна.	5	2	3	5	1	4
Тема 17. Характеристика виконавської естетики музики В.А.Моцарта.	5	2	3	5	1	4
Тема 18. Періодизація та еволюція індивідуального стилю Л.В.Бетховена.	5	2	3	5	1	4
Тема 19. Славетні постаті у виконавському мистецтві епохи та їх діяльність. Значення доби класицизму для становлення академічного музичного мистецтва.	5	2	3	5		5
Змістовний модуль 2. Європейський музичний романтизм						
Тема 20. Передумови виникнення і основні риси романтичного напрямку в музичному мистецтві. Ранній романтизм.	12	4	8	12	1	11
Тема 21. Характеристика етапу зрілого романтизму.	6	2	4	6	1	5
Тема 22. Пізній романтизм та його представники.	6	2	4	6	1	5
Тема 23. Важлива роль епохи романтизму у збагаченні кола художніх образів, засобів виразності і технічних прийомів музично-виконавського мистецтва	6	2	4	6	1	5
Змістовний модуль 3. Тенденції оновлення музичної естетики наприкінці XIX – початку XX ст.						
Тема 24. Модернізм, як естетична позиція, що лежить в основі змін та розвитку музичної мови.	6	2	4	6	1	5
Тема 25. Імпресіонізм.	6	2	4	6		6
Тема 26. Символізм та експресіонізм.	6	2	4	6		6
Тема 27. Неоромантизм та неофольклоризм.	6	2	4	6		6
Тема 28. Утвердження сучасного музичного інструментарію. Теоретичні та педагогічні здобутки в галузі музичного виконавства.	6	2	4	6	1	5

	Разом:	90	32	58	90	10	80
МОДУЛЬ 3.							
Змістовний модуль 1. Музично-виконавське мистецтво в країнах Європи, Америки, Азії та Північної Африки ХХ–ХХІ ст.							
Тема 29. Розвиток традицій академічного музичного виконавства у країнах Європи.	10	4	6	10	1	9	
Тема 30. Академічна та народне виконавство країн Латинської Америки.	5	2	3	5		5	
Тема 31. Академічне музичне виконавство в США.	5	2	3	5		5	
Тема 32. Традиції класичної та церемоніальної музики Азії та Північної Африки, їх вплив на західноєвропейську музичну культуру.	5	2	3	5		5	
Тема 33. Зародження та розвиток жанрів виконавства джазової та сучасної популярної музики. Новітній музичний інструментарій.	5	2	3	5	1	4	
Змістовний модуль 2. Традиції народного музичного виконавства в Україні							
Тема 34. Характеристика музичних інструментів українського народу.	6	2	4	6	1	5	
Тема 35. Еволюція виразових засобів та жанрових ознак української народної інструментальної музики.	6	2	4	6	1	5	
Тема 36. Академізація народно-інструментального мистецтва України в кінці ХІХ – початку ХХ століття.	12	4	8	12	1	11	
Тема 37. Використання народного інструментарію у створенні художньо-виразових засобів сучасного музичного мистецтва.	6	2	4	6		6	
Змістовний модуль 3. Формування професійного музичного виконавства в Україні в контексті загальносвітового соціокультурного розвитку							
Тема 38. Професійне музичне мистецтво України від часів Київської Русі до кінця ХVІ ст.	6	2	4	6		6	
Тема 39. Розвиток українського	6	2	4	6		6	

музичного виконавства у XVII – XVIII ст.						
Тема 40. Українська національна композиторська школа XIX – початку XX ст.	6	2	4	6	1	5
Тема 41. Музично-виконавська культура України у XX ст.	6	2	4	6	1	5
Тема 42. Музичне виконавство в Україні на межі двох тисячоліть.	6	2	4	6	1	5
Разом:	90	32	58	90	8	82
	денне			заочне		
Загальний обсяг годин:	240	96	144	240	28	212

Самостійна робота здобувача

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
	МОДУЛЬ 1.		
Змістовний модуль 1. Вступ. Розвиток музичного виконавства від стародавніх часів до епохи Середньовіччя.			
1	Тема 1. Мета і завдання курсу. Функції музично-виконавського мистецтва. Класифікація музичних інструментів.	2	3
2	Тема 2. Музичне виконавство у культурах народів Стародавнього світу.	2	3
3	Тема 3. Музично-виконавське мистецтво Античності.	4	7
4	Тема 4. Зародження музичного виконавства в Арабських країнах доісламського і раннього ісламського періоду.	2	3
5	Тема 5. Музично-виконавське мистецтво в епоху Середньовіччя.	4	9
Змістовний модуль 2. Трансформація традицій музичного виконавства – від Відродження до Бароко.			
6	Тема 6. Музично-виконавське мистецтво в епоху Відродження – загальна характеристика.	1	2

7	Тема 7. Національні композиторські школи доби Відродження та їх вплив на формування традицій музичного виконавства.	2	3
8	Тема 8. Характеристика музичного інструментарію епохи Відродження.	2	4
9	Тема 9. Бароко – загальна характеристика епохи, важливі риси музичної естетики.	2	3
10	Тема 10. Вплив оперного та інших музично- драматичних жанрів на виконавське мистецтво. Вдосконалення музичного інструментарію. Формування традицій ансамблевої та оркестрово-виконавської культури.	1	2
11	Тема 11. Основні напрямки і тенденції в органній та клавірній музиці.	2	4
12	Тема 12. Розвиток виконавства на струнно-смичкових інструментах.	2	4
13	Тема 13. Творчість Й.С. Баха, як вершина музичного бароко.	2	3
	Всього по 1 модулю:	28	50
	МОДУЛЬ 2.	Денна ф.	Заочна ф.
Змістовний модуль 1. Розвиток музичного виконавства в епоху Класицизму.			
14	Тема 14. Вплив гомофонно-гармонічного стилю на розвиток музично-виконавської культури. Галантний стиль (рококо) як антитеза бароко. Північно- германська та Мангеймска школи.	3	4
15	Тема 15. Італійська та Французька опери в епоху Просвітництва. Реформа К.Глюка.	3	5
16	Тема 16. Нові стильові тенденції у творчості Й. Гайдна.	3	4
17	Тема 17. Характеристика виконавської естетики музики В.А.Моцарта.	3	4
18	Тема 18. Періодизація та еволюція індивідуального стилю Л.В.Бетховена.	3	4
19	Тема 19. Славетні постаті у виконавському мистецтві епохи та їх діяльність. Значення доби класицизму для становлення академічного музичного мистецтва.	3	5
Змістовний модуль 2. Європейський музичний романтизм			
20	Тема 20. Передумови виникнення і основні риси романтичного напрямку в музичному мистецтві. Ранній романтизм.	8	11

21	Тема 21. Характеристика етапу зрілого романтизму.	4	5
22	Тема 22. Пізній романтизм та його представники.	4	5
23	Тема 23. Важлива роль епохи романтизму у збагаченні кола художніх образів, засобів виразності і технічних прийомів музично-виконавського мистецтва	4	5
Змістовний модуль 3. Тенденції оновлення музичної естетики наприкінці XIX – початку XX ст.			
24	Тема 24. Модернізм, як естетична позиція, що лежить в основі змін та розвитку музичної мови.	4	5
25	Тема 25. Імпресіонізм.	4	6
26	Тема 26. Символізм та експресіонізм.	4	6
27	Тема 27. Неоромантизм та неофольклоризм.	4	6
28	Тема 28. Утвердження сучасного музичного інструментарію. Теоретичні та педагогічні здобутки в галузі музичного виконавства.	4	5
	Всього по 2 модулю:	58	80
	МОДУЛЬ 3	Денна ф.	Заочна ф.
Змістовний модуль 1. Музично-виконавське мистецтво в країнах Європи, Америки, Азії та Північної Африки XX–XXI ст.			
29	Тема 29. Розвиток традицій академічного музичного виконавства у країнах Європи.	6	9
30	Тема 30. Академічна та народне виконавство країн Латинської Америки.	3	5
31	Тема 31. Академічне музичне виконавство в США.	3	5
32	Тема 32. Традиції класичної та церемоніальної музики Азії та Північної Африки, їх вплив на західноєвропейську музичну культуру.	3	5
33	Тема 33. Зародження та розвиток жанрів виконавства джазової та сучасної популярної музики. Новітній музичний інструментарій.	3	4
Змістовний модуль 2. Традиції народного музичного виконавства в Україні.			
34	Тема 34. Характеристика музичних інструментів українського народу.	4	5
35	Тема 35. Еволюція виразових засобів та жанрових ознак української народної інструментальної музики.	4	5

36	Тема 36. Академізація народно-інструментального мистецтва України в кінці XIX – початку XX століття.	8	11
37	Тема 37. Використання народного інструментарію у створенні художньо-виразових засобів сучасного музичного мистецтва.	6	6
Змістовний модуль 3. Формування професійного музичного виконавства в Україні в контексті загальносвітового соціокультурного розвитку.			
38	Тема 38. Професійне музичне мистецтво України від часів Київської Русі до кінця XVI ст.	4	6
39	Тема 39. Розвиток українського музичного виконавства у XVII – XVIII ст.	4	6
40	Тема 40. Українська національна композиторська школа XIX – початку XX ст.	4	5
41	Тема 41. Музично-виконавська культура України у XX ст.	4	5
42	Тема 42. Музичне виконавство в Україні на межі двох тисячоліть.	4	5
	Всього по 3 модулю:	58	82
		Денна ф.	Заочна ф.
	Разом годин:	144	212

• **Рекомендації щодо організації самостійної роботи здобувачів:**

Заняття під керівництвом викладача будуть мати відчутні результати тоді, коли вони підкреслені систематичною, чітко організованою самостійною роботою. Зміст самостійної роботи залежить від таких факторів, як тривалість навчання, рівень підготовки здобувача, його індивідуальні якості. В організації самостійних занять здобувача, необхідно дотримуватися послідовності в роботі, а також рухатись у вивченні матеріалу від простого до складного.

Вимоги, якими здобувачі повинні керуватися при виконанні самостійної роботи:

- Визначення навчального завдання і конкретних рекомендацій викладача.
- Розподіл часу і застосування системності в організації занять.
- Самоконтроль, аналіз помилок та їх усунення.
- Опрацювання рекомендованої методичної літератури.

Успішному розвитку навичок самостійної роботи здобувача освіти повинні сприяти постійні завдання для домашнього вивчення програми з дисципліни та із систематичною перевіркою цих завдань викладачем в класі.

Рекомендована література

1. Белікова В. Дмитро Степанович Бортнянський (1751–1825) // Історія української музики: творча діяльність видатних музикантів України кінця XVIII – другої половини XIX століть. Кривий Ріг, 2008. С. 15–17.
2. Вахраньов Ю. Фортепіанні етюди В. Косенка. Київ : Муз. Україна, 1970. 59 с.
3. Волосатих О. Ю. Віктор Косенко: музика для театру. Нездійснені оперні задуми. Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2014. № 1 (22). С. 34–39.
4. Гришко-Ратьковська Л. О. В. С. Косенко – професор Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2010. Вип. 87. С. 236–248.
5. Гуральник Н.П. Українська фортепіанна школа XX століття в контексті розвитку музичної педагогіки : історико-методологічні та теоретико-технологічні аспекти : монографія . – К. : НПУ, 2007. 460с.
6. Давидов М.А. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): підручник / вид. 2-ге, доп, випр. К.: НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2010. 592 с.
7. Данілішина М. Ф. Фортепіанна творчість українських композиторів – класиків та сучасних композиторів як засіб формування національно визначеного типу особистості майбутнього вчителя музики. Педагогічний дискурс. 2013. Вип. 14. С. 145–150.
8. Дедусенко Ж. В. Виконавська піаністична школа як рід культурної традиції : автореф. Дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.01 – Теорія та історія культури / Жанна Вікторівна Дедусенко. К., 2002. 20 с.
9. Єфименко А. Вольфганг Амадей Моцарт та Дмитро Бортнянський: художньо – філософські та стильові паралелі // Записки Наукового товариства імені Тараса Шевченка. Том CCXLVII. Праці музикознавчої комісії. Львів, 2004. С. 185–198.
10. Історія української музики: У 7 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, редкол.: Г.А. Скрипник (голова) та ін. К., 2016.
11. Кашкадамова Н. Б. Діяльність братів Рубінштейнів // Історія фортеп'янного мисте-

- цтва ХІХ сторіччя. Тернопіль: Астон, 2006. С. 509–526.
12. Кашкадамова Н. Б. Історія фортеп'янного мистецтва. ХІХ сторіччя: підручник. Тернопіль: Астон, 2006. 608 с.
 13. Кашкадамова Н., Садова Л. Львівська фортеп'янна школа: Традиції та розвиток // *Musica humana* : зб. Статей: Наукові збірки ЛДМА ім. М.Лисенка. Вип. 8. Львів, 2003. С.169-187.
 14. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах : навч. посібник. Тернопіль : СМП «Астон», 1998. 300 с.
 15. Кашкадамова Н.Б. До питання про риси школи у фортепіанній культурі Львова // Матеріали 1-ї конференції асоціації піаністів-педагогів України : Фортепіанна культура України: історія і сучасність. 13-16 грудня 1992 р. Київ-Харків, 1993. С. 60-69.
 16. Київська фортепіанна школа. Імена та часи. Колективна монографія / [Автор проекту Т. О. Рощина, автори-упоряд. Т. О. Рощина та О. В. Ринденко, ред. О. В. Сахарова, О. Є. Степанюк]. Київ: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2013. 632с.
 17. Кияновська Л. До вершин досконалості : Мирославу Скорику – 70. Музика. 2008. № 4. С. 8–9.
 18. Кияновська Л. О. Мирослав Скорик: людина і митець. Львів : Незалеж. Культурол. Журн. «І», 2008. 592 с.
 19. Кияновська Л. О. Мирослав Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. Львів : Сполом, 1998. 216 с.
 20. Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст. Тернопіль : Астон, 2000. 339 с.
 21. Клиш В. Фортепіанна спадщина // *Музика*. 1975. № 1. С. 7–8.
 22. Ковалів І. Василь Барвінський: нарис життя і творчості. Торонто: Муз. ін-т ім. М. Лисенка, 1964. 14 с.
 23. Коваль Г. О. Ліст і Данте: до проблеми синтезу мистецтв : автореферат дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 – «Музичне мистецтво». К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1998. 20 с.
 24. Косенко П.Б. Становлення гітарної методики в ХVІІ–ХІХ віках у країнах Західної Європи, як передумова формування сучасної гітарної педагогіки // *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія: зб. наук. праць. Вип. 36. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2012. С. 302–306.
 25. Колісник О. Мовно-стильова самобутність камерно-інструментальної музики Є. Станковича : дис. ... канд. Мистецтвознавства. Львів, 2017. 245 с.
 26. Коренюк О. Педагогічні принципи М.В. Лисенка //

Українське музикознавство. К. : Музична Україна, 1969. Вип. 4. С. 111–121.

27. Корній Л. Історія української музики. / Л. Корній. К., Харків; Нью-Йорк : М. П. Коць, 1998. С. 296.
28. Королюк Н. Дмитро Степанович Бортнянський (1751–1825) // Маленькі історії про українських композиторів XVIII–XX ст. К., 1998. С. 54–72.
29. Кузик В. Лев Миколайович Ревуцький. Ніжин : Видавець ПП Лисенко ММ, 2011. 83 с.
30. Кузик В. Логіка «мудрої музики» Левка Ревуцького // Українське мистецтвознавство. Вип. 15. Київ, 2015. С. 8–21.
31. Лисенко М.В. Листи. К. 1964. 680 с.
32. Лисенко М.В. У спогадах сучасників / Упор. О. Лисенко; ред. та коментарі Р. Пилипчука. К., 1968. 620 с.
33. Лошков Ю. І. Еволюція професійного музичного мистецтва // Культура України : зб. наук. пр. Х. : ХДАК, 2008. Вип. 25. С. 166-177.
34. Луніна А. Камерна творчість Євгена Станковича. Сильові моделі та «сюжетні» концепції // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки: Мистецькі обрії 2012 / ІПСМ НАМ України. К., 2012. Вип. 4 (14–15). С. 154–159.
35. Луніна А. Камерний формат творчості Євгена Станковича: На перехресті «картинно-пейзажної візуальності», «кінозображальності» й «нової простоти» // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки. 2013. Вип. 5. С. 141-147. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmpmn_2013_5_25
36. Мартинова, Н. І. Тенденції урбанізму в фортепіанній музиці Еріка Саті та представників «французької шістки» // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство / редкол.: М. Станкевич, О. Голубець, Н. Урсу [та ін.]. Тернопіль, 2011. Вип. 2. С. 131-137.
37. Марценківська О. Учитель та учень (Р.М.Глієр та Б.М. Лятошинський) // Київське музикознавство: культурологія та мистецтвознавство: збірка статей. К., 2013. Вип. 47. С. 263–278.
38. Мирослав Скорик : зб. наук. пр., присвяч. 60-річчю від дня народж. М. М. Скорика : Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. Чайковського. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. Вип. 10. 147 с.
39. Молчанова Т. Модифікація фортепіанної фактури клавирів як важлива виконавська складова: редукція – ампліфікація – музичні патерни – імітації // Вісник

- Прикарпатського університету: Мистецтвознавство. Ред. Рада: В. Грещук [та ін.]. Івано-Франківськ, 2017. Вип. 36. С. 78–83.
40. Муляр П. Стиль твору і виконавської інтерпретації в аспекті класичного та аklasичного у фортепіанному мистецтві : автореф. Дис канд. мистецтв. / Одеська державна музична академія ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2009. 17 с.
41. Муха А. Композитори України та української діаспори. Київ, 2004. 351 с.
42. Назар-Шевчук Л. Твори Василя Барвінського у світовому музичному виконавстві. Виконавсько-педагогічні принципи Василя Барвінського та його послідовників як складова частина Львівської піаністичної школи. Матеріали наук.-практ. Конф. (Львів, 5 квітня 2006 р.). Львів, 2006. С. 62–77.
43. Олексюк О.М. Музична педагогіка: навчальний посібник. К.: КНУКІМ, 2006. 188 с.
44. Олійник О. Фортепіанна творчість В. С. Косенка. Київ : Наук. Думка, 1977. 150 с.
45. Павлишин С. Валентин Сильвестров: творчі портрети українських композиторів. К. : Муз. Україна, 1989. 87 с.
46. Ростовський О.Я.^[1] Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
47. Рябов І. Виконавський тезаурус піаніста: метод аналізу // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : науковий журнал. К. : Міленіум, 2016. №3. С. 89–93.
48. Рябов І. Диференціації виконавців-піаністів (аналіз деяких концепцій ХХ ст.) // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського : науковий журнал. 2014. №3 (24). С. 68–76.
49. Рябов І. Особливості сонатних циклів середнього періоду творчості Л. ван Бетховена // Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. No 2. С.49-56.
50. Рябов І. Постмодернізм та фортепіанне виконавство: гра, симуляція та полістилістика / І. Рябов // The world of science and innovation. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2021. P. 611-622. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-the-world-of-science-and-innovation-7-9-aprelya-2021-goda-london-velikobritaniya-arhiv/>
51. Рябов І. Синтез романтичних, барокових та національних рис у циклі «11 етюдів у формі старовинних танців» В. Косенка // Віктор Косенко, його доба і культура ХХІ століття: науковий збірник матеріалів І Науково-практичної конференції, присвяченої 80-річчю створення Музею-квартири В. С. Косенка. К., 2020. С. 66-72
52. Рябуха Н. О. Звукообраз фортепіано у камерно-інструментальній творчості В.

- Сильвестрова / Н. О. Рябуха // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2012. № 3. С. 129-133. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_3_34.
53. Олійник. С. В. П'ять прелюдій для фортепіано Б. Лятошинського: образно-тематична концепція циклу // Сучасна музика в сучасному світі: Збірник наукових праць. С. 29-31.
54. Самохвалов В. До питання про прояв барвисто-колористичного чинника в гармонії Б. Лятошинського. Борис Миколайович Лятошинський : зб. Ст. / упоряд. М. Д. Копіца. Київ, 1987. С. 143–160.
55. Сильвестров В. Дочекатися музики. Лекції – бесіди / В.Сильвестров; за мат-лами зустріч., орг. С.Пілютиковим. К. : Дух і Літера, 2011. 376 с.
56. Сирятська Т. В. Виконавська діяльність К. Сен-Санса та її вплив на піаністичні традиції ХХ століття // Проблеми сучасності : мистецтво, культура, педагогіка : зб. Наук. Пр. / Луганський державний інститут культури і мистецтв. Луганськ, 2011. Вип. 16. С. 212–219.
57. Сюта, Б. Українська музика молодшої генерації композиторів. Musica Ukrainica, 2002. Режим доступу: http://www.musicaukrainica.odessa.ua/_a-syuta-Youngukrcomp.html
58. Фрайт О. М. Лисенко на порозі нової доби та його рецепції у наступних поколіннях українських композиторів // Українське музикознавство. К. : НМАУ ім. П. Чайковського, 2003. Вип. 32. С. 236–247.
59. Фридерик Шопен: збірка статей / Ред.-упорядник Я. Якуб'як. Львів: Сполом, 2000. 256 с.
60. Черкасов В. Розвиток музичної освіти у період Середньовіччя та Відродження // Наукові записки КДУ імені Володимира Винниченка. Сер. : Педагогічні науки. 2014. Вип. 125. С. 13-17.
61. Шадріна-Личак О. Італійський та французький типи клавесинів у зв'язку з національними клавесинними школами // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського: Старовинна музика – сучасний погляд. Кн.2. Вип. 41. К., 2006. С. 55-61.
62. Шаров І. Бортнянський Дмитро Степанович (1751–1825) – композитор і диригент // 100 видатних імен України. Київ, 1999. С. 51–55.
63. Яцків О. Черні: знаний і невідомий // Музика. 1991. No 4. С. 25.
64. Chylińska T. Karol Szymanowski i jego epoka : T. 1–3. T. 2. Kraków : Musica Iagellonica, 2008. 553 s.
65. Chylińska T. Karol Szymanowski i Tadeusz Miciński // Studia o Tadeuszu Micińskim / Red. M. Podrazy-Kwiatkowskiej. Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1979. S. 325–340.

66. Dorofeeva, Veronika. «Формування сучасного музичного стильового простору на прикладі творчості Українських композиторів.» Музичне мистецтво і культура 23 (2016): pp. 260-268.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbu.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnrb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php> - ноти та біографії українських

Контроль і оцінка результатів навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- основні історичні етапи розвитку виконавського мистецтва;
- термінологічні особливості та відмінності виконавських традицій;
- теоретичні відомості, щодо особливостей фактури, динаміки, агогіки, артикуляції, мелізматики в залежності від епохи та стилю;
- видатних композиторів та виконавців, та їх внесок у розвиток музичної культури;
- інтерпретаторські версії творів світової музичної спадщини.

вміти:

- розрізняти основні стилі та жанри, що застосовуються у музичній творчості, орієнтуватися у виконавських трактовках;

- визначати стилістично виправдані інтерпретаторські версії, зважаючи на історичні етапи розвитку музичного мистецтва;
- самостійно опрацьовувати теоретико-методологічні матеріали задля здобуття необхідних фахових знань;
- робити оціночні судження різноманітним явищам виконавського мистецтва;
- простежувати та можливості взаємопроникнення виконавських надбань з минулого у сьогодення;
- оперувати набутими знаннями та вміннями у процесі вдосконалення власної виконавської підготовки;
- готувати та оприлюднювати усні та письмові матеріали, які розкривають власні погляди на різні аспекти виконавського мистецтва.

Політика щодо контролю навчальних досягнень

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

5	A (відмінно)	= 100-90 балів
4	B-C (добре)	= 74-89 балів
3	D-E (задовільно)	= 60-73 бали
2	FX (незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної перездачі
1	F (незадовільно)	= 1-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу), перевірку розуміння та засвоєння програмного матеріалу, умінь та навичок самостійно опрацьовувати літературу, здатності осмислити зміст теми, розділу чи окремого питання і усно чи письмово представити матеріал на потрібному рівні.

Поточний контроль знань здобувача є обов'язковим видом контролю, що проводиться протягом навчального семестру й покликаний: допомагати здобувачеві в організації його роботи, привчати до систематичного опрацювання матеріалу і підготовки до сприйняття наступних тем з програми дисципліни; виявляти ступінь відповідальності здобувача та його ставлення до навчання, причини, що перешкоджають виконувати навчальну програму; стимулювати активність і цікавість студента до вивчення дисципліни; виявляти обсяг, глибину і якість сприйняття здобувачем матеріалу, який вивчається; визначати недоліки і прогалини у знаннях та шляхи їх усунення; виявляти рівень опанування навичками самостійної роботи.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Історія виконавського мистецтва (за видами)» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться впродовж кожного семестру з оцінюванням аудиторної та самостійної роботи здобувача.

За кожну тему студент може бути оціненим 1-3 рази.

Одне оцінювання може дорівнювати від 1 до 5 балів.

Максимальний бал поточного контролю становить 80 балів.

Загалом оцінці підлягають:

- систематичність роботи на лекційних заняттях,
- рівень знань продемонстрований у відповідях на питання з тем, винесених для

розгляду на усні доповіді.

- активність при обговоренні та дискусіях на заняттях (включаючи доповнення до виступів, уточнення та виправлення озвучених відповідей інших студентів),
- виконання індивідуальних завдань,
- самостійне опрацювання тем (розділів, питань).

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непередбачені домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь у студентській науково-дослідній та творчо-пошуковій роботі.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Відсутність у студента матеріалів самопідготовки	-5 балів

**Критерії оцінювання для поточного контролю
за п'ятибальною системою**

«5»	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, дає змістовні, аргументовані відповіді, знає основні історичні віхи музичного виконавського мистецтва. Розуміє логіку розвитку технічних та художніх засобів, гарно орієнтується у знакових інтерпретаціях, розрізняє трактовки. Може пояснити та розтлумачити виконавську та композиторську ідею твору. Розуміється на редакціях, орнаментиці, динаміці різних періодів інструментально-виконавського мистецтва. Уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Проявляє високу творчу
------------	--

	активність при обговоренні та дискусіях на заняттях.
«4»	Здобувач на хорошому рівні, систематично виконує завдання самостійної роботи, бере активну участь в роботі на заняттях. Виконує практичні, письмові та теоретичні завдання, припускаючись незначних помилок. Володіє більшістю історичних фактів становлення виконавського мистецтва. В цілому вміє орієнтуватися у трактовках та інтерпретаціях, розуміється на художньо-образних особливостях стилів, але інколи допускає окремі помилки.
«3»	Здобувач володіє вивченим обсягом матеріалу, але не завжди може пояснити та застосувати його на практиці. Загалом орієнтується у історичних віхах розвитку виконавського мистецтва. Оперує досить узагальненими відомостями про художньо-образні особливості стилів. Відповіді, підготовлені студентом на основі самостійно опрацьованого матеріалу є доволі стислими та потребують доповнення.
«2»	Відповіді студента не повні та розкриваються лише за допомогою викладача, припускається помилок, серед яких є значна кількість суттєвих. Виконує незначну частину аудиторної та самостійної роботи, виявляє знання і розуміння лише деяких історичних етапів становлення виконавського мистецтва та відповідних їм стилів. Під час аналізу слуховий матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
«1»	Здобувач не засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми на належному рівні, не володіє більшістю передбачених практичних навичок. Теоретичні знання з історії виконавського мистецтва не носять системного характеру. Самостійна робота, та письмові завдання виконуються частково.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через проведення диференційованого заліку.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Здобувач, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та активно залучався до студентської науково-дослідної та творчо-пошукової роботи, що співвідноситься зі змістом дисципліни, може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-20 балів у формі складання диференційованого заліку:

1-20 балів (диф. залік)	
16-20 б.	Змістовна, розгорнута і логічна доповідь. Вміння узагальнювати і робити чіткі висновки. Правильні і ґрунтовні відповіді на додатково поставлені запитання.
11-15 б.	Доволі стисла доповідь, невисоке залучення додаткової інформації. Не завжди чітке формулювання висновків. Під час відповіді на додаткові запитання наявні незначні помилки.
6-10 б.	Доповідь не повна. Оперування досить узагальненими відомостями. Недостатнє вміння робити висновки. Суттєві помилки під час відповідей на додаткові запитання.
1-5 б.	Фрагментарне володіння матеріалом, передбаченим програмою вивчення дисципліни.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з освітнього компоненту

Вид роботи здобувача	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3 /курсова р.	
	Кількість оцінювань	Максимальна кількість балів	Кількість оцінювань	Максимальна кількість балів	Кількість оцінювань	Максимальна кількість балів
Практична робота	11	55	11	55	11	55
Самостійна робота	5	25	5	25	5	25
Диф. залік	1	20	1	20	1	20
Екзамен	0	0	0	0	0	0
Кількість оцінювань/ максимальна (сумарна) кількість балів за модуль	17	100	17	100	17	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово

I РІК НАВЧАННЯ

Залік у 1 семестрі

Поточний контроль															Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 1																		
Змістовний модуль 1							Змістовний модуль 2								Залік			
Максимальна кількість 40 балів							Максимальна кількість 40 балів								Максимальна кількість 20 б			100 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
			сам. р.							сам. р.				сам. р.		сам. р.		
Поточний контроль проводиться 2 рази за Тему №3, 3 рази за Тему №5, та по одному разу за кожну з інших тем з Т.№1 по Т.№13 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)*складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів			

Залік у 2 семестрі

Поточний контроль															Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 2																		
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3					Залік			
Максимальна кількість 30 балів					Максимальна кількіс 25 балів					Максимальна кількіс 25 балів					Максимальна кількість 20 б			100 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	
				сам. р.					сам. р.					сам. р.			сам. р.	
Поточний контроль проводиться 2 рази за Тему №20 та по одному разу за кожну з інших тем з Т.№14 по Т.№28 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)*складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 2 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів			

II РІК НАВЧАННЯ

Залік у 3 семестрі

Поточний контроль															Підсумковий контроль		Разом
Модуль 3																	100 б
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3					Залік		
Максимальна кількість 30 балів					Максимальна кількість 25 балів					Максимальна кількість 25 балів					Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
			сам. р.			сам. р.			сам. р.		сам. р.		сам. р.				
<p>Поточний контроль проводиться 2 рази за Т№29 та Т№36, по одному разу за кожно з інших тем з Т№30 по Т№42 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)*складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів</p>															<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 2 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів</p>		

Види робіт	Бали рейтингу				
<p>Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, дає змістовні, аргументовані відповіді, знає основні історичні віхи музичного виконавського мистецтва. Розуміє логіку розвитку технічних та художніх засобів, гарно орієнтується у знакових інтерпретаціях, розрізняє трактовки. Може пояснити та розтлумачити виконавську та композиторську ідею твору. Розуміється на редакціях, орнаментиці, динаміці різних періодів інструментально-виконавського мистецтва. Уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Проявляє високу творчу активність при обговоренні та дискусіях на заняттях. Змістовна, розгорнута і логічна доповідь під час підсумкового модульного контролю. Вміння узагальнювати і робити чіткі висновки. Правильні і ґрунтовні відповіді на додатково поставлені запитання.</p>	90-100 балів	дос тат ній	Зараховано		A
<p>Здобувач на хорошому рівні, систематично виконує завдання самостійної роботи, бере активну участь в роботі на заняттях. Виконує практичні, письмові та теоретичні завдання, припускаючись незначних помилок. Володіє більшістю історичних фактів становлення виконавського мистецтва. В цілому вміє орієнтуватися у трактовках та</p>	82-89 балів	дос тат ній			B

інтерпретаціях, розуміється на художньо-образних особливостях стилів, але інколи допускає окремі помилки				
Здобувач на хорошому рівні, систематично виконує завдання самостійної роботи, бере активну участь в роботі на заняттях. Виконує практичні, письмові та теоретичні завдання, припускаючись незначних помилок. Володіє більшістю історичних фактів становлення виконавського мистецтва. В цілому вміє орієнтуватися у трактовках та інтерпретаціях, розуміється на художньо-образних особливостях стилів, але інколи допускає окремі помилки. Доволі стисла доповідь, невисоке залучення додаткової інформації. Нечіткі висновки. Під час відповіді на додаткові запитання наявні незначні помилки.	74-81 балів	дос тат ній		C
Здобувач володіє вивченим обсягом матеріалу, але не завжди може пояснити та застосувати його на практиці. Низька активність під час аудиторної роботи. Формальне ставлення до виконання завдань самостійної роботи. Загалом орієнтується у історичних віхах розвитку виконавського мистецтва. Оперує досить узагальненими відомостями про художньо-образні особливості стилів. Відповіді, підготовлені здобувачем на основі самостійно опрацьованого матеріалу потребують доповнення. Доволі стисла доповідь, невисоке залучення додаткової інформації. Нечіткі висновки. Під час відповіді на додаткові запитання наявні незначні помилки.	64-73 балів	сер едн ій		D
Здобувач володіє вивченим обсягом матеріалу, але не завжди може пояснити та застосувати його на практиці. Загалом орієнтується у історичних віхах розвитку виконавського мистецтва. Оперує досить узагальненими відомостями про художньо-образні особливості стилів. Відповіді, підготовлені студентом на основі самостійно опрацьованого матеріалу є доволі стислими та потребують доповнення. Оперування досить узагальненими відомостями. Наявність кількох помилок під час відповідей на додаткові запитання.	60-63 балів	сер едн ій	Зарахова но	E
Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Відповіді студента не повні та розкриваються лише за допомогою викладача, припускається помилок, серед яких є значна кількість суттєвих. Виконує незначну частину аудиторної та самостійної роботи, виявляє знання і розуміння лише деяких історичних етапів становлення виконавського мистецтва та відповідних їм стилів. Під час аналізу	35-59 незадовільно з можливістю повторної перездачі	поч атк ови й	Не зарахова но	FX

слуховий матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.				
Знання з навчальної дисципліни часткові або відсутні. Велика кількість пропусків занять без поважних причин. Має мінімальні музично-теоретичні знання. Програмові вимоги систематично не виконує. Має слабо розвинуті практичні навички.	1-34 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		Не зарахова но	F

Політика перескладання. Перескладання змістовного модуля здійснюється за бажанням здобувача один раз за курс вивчення дисципліни з дозволу керівника курсу та дозволу навчальної частини за наявності поважних причин.

Оцінюється як підсумковий контроль. Загальний підсумок за семестр при перескладанні визначається шляхом додавання балів за поточний контроль та балів за перескладання.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За прогул або невідповідні домашні завдання кількість балів знижується.